

θαυμάσια, ἅτινα ἀναμνήσουσιν ὑμῖν τὰ θαυμάσια τοῦ βιβλίου τοῦ Πιγανίνῃ καὶ ἀπαγγελεῖ ὑμῖν, διὰ τῶν ἄκρων δακτύλων ἀριστουργήματα ποιήσεως καὶ πεζοῦ λόγου. Δότε αὐτῷ βιβλίον μυθιστοριογράφου καὶ πρᾶστέητε ὑμῖν μυθιστορίαν λυρικὴν! Ρίψατε αὐτῷ ποιημάτων γεγραμμένων καὶ ἀκούσθε ποιήματα ἡχῶν! Μεθίσει καὶ εκπλήξει ἴσως ὑμεῖς, καὶ ὅταν χειροκροτήσετε αὐτὸν διὰ τῶν ἡδυτέρων παλμῶν τῆς καρδίας ὑμῶν, ἀποδώσατε τῷ ἀριστοτέλει τὴν ἐπωνυμίαν, ἣν ἤδη καὶ ἐγὼ τῷ ἀπένειμα ποιητὴ κυμβάλου.

(Ἀκολουθεῖ.)

Ο ΕΡΓΟΡΟΣ ΗΙΡΑΤΗΣ.

Κεφάλαιον Γ'.

(Συνέχεια ὅρα φυλ. 58.)

Μόλις ὁ ξένος ἀπεχωρίσθη τοῦ εὐπίστου ῥάπτου, καὶ ἡ φυσιογνωμία του ἀπέβαλε τὴν ἐκφρασιν ἐκείνην τῆς σοβαρότητος καὶ ἀνέλαβεν ἄλλην μᾶλλον γαλήνιον καὶ φυσικωτέραν. Ἡ σκέψις ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἦτο δι' αὐτὸν οὔτε ἕξις, οὔτε εὐάρεστος κατάστασις, διότι ἀνηλεῶς κυπῶν διὰ τοῦ μαστιγίου τὸ ὑπόδημά του, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κυριωτέραν τῆς πόλεως ὁδὸν ἐλαφρὸς τὸ βῆμα καὶ ἄφροντις τὸ ἦθος. Ἀλλὰ καὶ μόλην τὴν φαινομένην ταύτην ἀδιαφορίαν, οὐδενὸς σχεδὸν παρήρηχο τοῦ διαδύτου χωρὶς νὰ τὸν καταμετρήσῃ διὰ τοῦ γοργοῦ βλέμματός του. Ὡς ἐκ τῆς σπουδῆς δὲ ἦν κατέβαλεν εἰς τὸ νὰ ἐξετάξῃ τοὺς πάντας φανερώτατον καθίστατο, ὅτι τὸ πνευμά του ἦτον ὅχι ὀλιγώτερον τοῦ σώματός του εὐκίνητον καὶ ζωηρόν. Ξένος ὅθεν ὑπὸ τοιοῦτους οἰωνοὺς παρουσιαζόμενος, πρὸς δὲ καὶ πρόδηλος ὅτι μακρόθεν ἤρχετο, ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν προβλεπτικῶν ξενοδόχων, περὶ ὧν ἐλάβομεν ἤδη τὴν τιμὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἡμῶν κεφαλαίῳ νὰ ὁμιλήσωμεν. Ἀλλ' ἐκεῖνος, κωφεύων πρὸς τὰς προθυμίας καὶ λιαν ὑποχρεωτικὰς περιποιήσεις τῶν εὐγενεστέρων ἐξ αὐτῶν, ἔστη, ἐξ ἰδιοτροπίας παραδόξου, εἰς καπηλεῖόν τι ὅπερ ἦν τὸ σύνθημα ἐντευκτῆριον πάντων τῶν ἀργῶν τοῦ λιμένος.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ οἰνοπωλείου τούτου, ὡς ἐκαλεῖτο, καὶ τοι ἦν φανερόν ὅτι εἰς τὴν πατρίδα Ἀγγλίαν αἱ ἀξιώσεις του θὰ περιωρίζοντο μόνον εἰς τὸ ταπεινὸν ὄνομα τοῦ καπηλείου, εὗρεν αὐτὴν πλήρη τῶν συνήθων φοιτητῶν. Ἡ ἄφιξις δὲ ξένου ὅστις καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἡθους καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐνδυμασίας του ἐφαίνετο πολὺ ἀνώτερος τῶν κοινῶν θιασωτῶν τοῦ οἰνοπωλείου, ἐπέφερε τινὰ διακοπὴν τῶν συνομιλιῶν. Ἀλλ' ἀμέσως τὸ κίνημα τοῦτο παρήλθεν, ἅμα δηλονότι ὁ

ξένος, ἄφθις ἐπὶ τινος ἐδράνου ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ξενοδόχον, ὅ,τι ἤθελε. Οὐχ ἦτον ὁμως οὗτος, ὑπηρετῶν αὐτὸν, ἐνόμισε πρέπον νὰ τῷ ἀποδώσῃ ἐξαιρετικὰς τινὰς περιποιήσεις καὶ νὰ τὸν ζητήσῃ συγχώρησιν, ἣν προώριζε ταυτοχρόνως καὶ δι' ἐκείνους τῶν τακτικῶν του ἀγοραστῶν οἵτινες εὕρισκοντο ἐντός βολῆς τῆς φωνῆς του, διὰ τὴν ἀδιακρισίαν ἀνθρώπου τινὸς, ὅς τις καθήμενος εἰς τὸ πέρας τῆς αἰθούσης τῆς μακρᾶς καὶ στενῆς, ὅχι μόνον ἐξάλιζε διὰ τῶν φωνῶν του πάντας, ἀλλ' ἐφαίνετο μάλιστα ἀναγκάζων ὅλους τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ ἀκούσωσιν ἱστορίαν τινὰ περίεργον ἣν τοῖς διηγείτο.

— Εἶναι ὁ ναύκληρος τοῦ σωματεμπορίου τοῦ προσωρμημένου εἰς τὸν ἐξωτερικὸν ὄρμον, ἄρχοντά μου, προσέθετο ὁ ἄξιος τοῦ Βάχχου λειτουργός, ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐγήρασεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὁ ὁποῖος εἶδε πράγματα τεράστια. Ὀνομάζεται γέρον Βορέας, ἂν καὶ τὸ καθαυτό του ὄνομα εἶναι Ἰάκωβος Νιχτιγκάλης. Ἡ μετωνομασία σοῦ ἀρέσει, ἄρχοντά μου;

Ὁ ξένος ἔφερε τὴν γλῶσσαν εἰς τὰ χεῖλη του. Ἐστρεψε δὲ τότε τὴν κεφαλὴν ὅπως ἐξετάσῃ τὸν ῥήτορα τοῦ οἰνοπωλείου.

Ἀνάστημα γιγαντιαῖον, μύστακες ὑπερμεγέθεις κρύπτοντες τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ σκαίου προσώπου του, οὐλὴ πληγῆς βαθείας, ἥτις παρ' ὀλίγον ὑποδήρει τὸ ἥμισυ τοῦτο εἰς πολλὰ μέρη, μέλη ἀνάλογα, σῶμα ἐν ὅλοις ἐπιδεικτικώτερον καθιστάμενον διὰ στολῆς ναύτου, ἄλυσσις μακρὰ ἐξ ἀργύρου ἐστλιδώμενου φέρουσα συρίκτραν μικρὰν ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου, ταῦτα πάντα συνδραμόντα καθίσταν τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνθρωπον λίαν ἀξιοσημείων. Χωρὶς δὲ νὰ φανῇ ὅτι προσέσχε τὸ παραμικρὸν εἰς τὴν εἴσοδον ἀνδρὸς τόσῳ ἀνωτέρου τῶν συνήθων αὐτοῦ ἀκροατῶν, ὁ υἱὸς οὗτος τοῦ βαθυῤῥόου ὠκεανοῦ ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν του διὰ φωνῆς ἥτις ἐφαίνετο ὅτι τῷ ἐδόθη παρὰ τῆς φύσεως πρὸς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἁρμονικόν του ὄνομα (1) καὶ μάλιστα οἱ φθόγγοι τῆς εὐήχου φωνῆς του τοσαύτην εἶχον τὴν ὁμοιότητα πρὸς ὀπιοκώφους ταύρου μυκηθμούς, ὥστε τὸ οὖς ἔπρεπε νὰ ἦναι πολὺ λεπτὸν καὶ ἐξητηκῆμενον ὅπως διακρίνῃ μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνων.

— Ἄς ὑποθέσωμεν λοιπὸν, εἶπεν ἐκτείνας τὸν στιβαρόν του βραχίονα καὶ κλειστοὺς μὲν κρατῶν ὅλους τοὺς ἄλλους δακτύλους, ἀνοικτὸν δὲ μόνον τὸν ἀντίχειρα ὅπως δείξῃ τὸ ἀναγκαῖον σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος, ἃς ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ παράλια τῆς Γουϊνίας ἦσαν ἀπὸ ἐδῶ, ὁ δὲ ἄνεμος ἐπνεεν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐκ διαλειμάτων, ὡς ἂν ὁ παμπόνηρος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν κρατεῖ εἰς τὸν ἄσκον, πρὸς χρῆσιν ἡμῶν τῶν ναυτῶν πότε μὲν τὸν ἄφινε νὰ φεύγῃ διὰ μέσου τῶν δακτύλων του, ποτὲ δὲ τὸν ἐκλείνει εἰς τὸν ἄσκον μὲ μεγάλην προφύ-

(1) Nightingale ἀγγλιστὶ ὀνομάζεται ἡ ἀηδὼν.

λαξιν και τον εδενε με βροχον. — 'Αλλα ηξευρεις τι θα ειπη ασκος, συντροφε;

‘Η απροσδοκητος αυτη ερωτηση απευθυνθη προς τον γνωστον ηδη ημιν χωρικον, οστις, υπο μαλην φερων την στολην ην ο εντιμος ραπτης τω ειχε παραδωσῃ, ηθελησε καθ' οδον να ακουση και την ιστοριαν του υποπλοιαρχου οπως ουτως αυξησῃ την εξ ανεκδότων προμηθειαν του, δι' ης προϋτιθετο να φιλοδωρησῃ τους συγχωριτας του. Γελως δε γενικος αντηχησε τότε εις την αιθουσαν εις βαρος του αξιοτιμου Ταπεινου. Ο Νιχιτιγγάλης ερριψε βλέμμα συνεννοήσεως προς δύο η τρεις των επιστηθίων του, και ωφεληθεις εκ της περιστάσεως; οπως δροσίση τον λάρυγγά του δια ποτηρίου οίνου πνεύματος και ύδατος αναμεμιγμένων εξηκολούθησε την διήγησίν του δια τόνου τρόπον τινά παραινετικού.

— Θα ελθῃ ἴσως καιρός, φίλε μου, να μάθῃς τι είναι και βρόχος, εἰν δὲν κρατῇς με τὰς δύο χεῖρας τὴν τιμιότητά σου. Διότι ὁ λαίμωκός τοῦ ἀνθρώπου, σύντροφε, ἔγινε διὰ νὰ κρατῇ τὴν κεφαλὴν του ἔξω τοῦ ὕδατος· καὶ ὄχι διὰ νὰ στῆκῃ ὡς κάλως, ἀλύγιτος καὶ τεντωμένος. Πρόσεχε λοιπὸν καλὰ, φίλε μου, νὰ ἔχῃς ἐν τάξει τοὺς λογαριασμοὺς σου καὶ νὰ ἔχῃς πυξίδα τὴν συνείδησίν του ὅταν ὁ ἄνεμος σὲ σπρώχνῃ εἰς τοὺς σκοπέλους τοῦ πειρασμοῦ.

Τότε δὲ παταγῆσας τὴν γλῶσσαν ἐμφαντικῶς καὶ στρέψας περὶ ἑαυτὸν τὸ βλέμμα μετ' εὐχαριστίσεως, ὡς ἄνθρωπος ὅστις ἐξεπλήρωσεν ἠθικὸν καθήκον, ἐξηκολούθησεν.

— Ἐλεγα λοιπὸν ὅτι ἡ γῆ ἦτον ἐδῶ καὶ ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἀπὸ ἐκεῖ σιρῶκος, καὶ ἴσως ὁστροσιρῶκος, πότε μὲν φυσᾷ ὡς λυσσασμένος, πότε δὲ ἀφίνων τὰ ἱστία χαλαρὰ καὶ κυματοῦντα μεταξὺ τῶν κεραίων καὶ τῶν σχοινίων. Τὰ παιγνίδια αὐτὰ τοῦ ἀνέμου δὲν με ἥρεσαν διότι ἦτον ἀμφίβολον ἀν ἐκάμταμεν τὸ τέταρτόν μας. Διευθύνθη λοιπὸν πρὸς τὴν πρύμνην με σκοπὸν νὰ εὕρω εὐκαιρίαν νὰ εἶπω τὴν γνώμην μου, ἀν κατὰ τύχην με ἤρώτων. Διότι πρέπει νὰ ἡξεύρεις, φίλε μου, ὅτι, κατὰ τὰς ἐδικὰς μου περὶ ἀνατροφῆς καὶ θρησκείας ιδέας, ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀξίζει πολὺ πρᾶγμα, ἀν δὲν ἦναι προικισμένος με καλὴν συμπεριφορὰν. Διὰ τοῦτο καὶ ποτὲ δὲν με βλέπεις νὰ χῶνω τὸ χουλιάρι μου εἰς τὸ πινάκιον τοῦ πλοιαρχοῦ, ἐκτὸς ἀν προσκληθῶ (καὶ τότε ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα) διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐδική μου θέσις εἶναι ἐμπρὸς καὶ ἡ ἐδική του ὀπίσω. Δὲν λέγω εἰς ποῖον μέρος τοῦ πλοίου εὐρίσκεται τὸ καλῆτερον κεφάλι ἀπὸ τὰ δύο, διότι ὡς πρὸς τοῦτο αὐτὸς ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ διαφορετικὴν ιδέαν, ἀν καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς γνωρίζοντας τὰ τοιαῦτα δικαιοῦν ἐμὲ, ἀλλ' ὅπως καὶ ἀν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἐγὼ ἐπέρασα εἰς τὴν πρύμνην με σκοπὸν νὰ εἶπω τὴν γνώμην μου, ἀν με ἐρωτήσουν. Καὶ πραγματικῶς δὲν ἐπερίμενα πολλὴν ὥραν καὶ τὸ

πρᾶγμα ἦλθεν ὅπως τὸ ἐπρόβλεπα. — Κ Ὑ ρ ι ε Νιχιτιγγάλη, μοῦ λέγει ὁ πλοίαρχος, — διότι ὁ πλοίαρχος εἶναι ἄνθρωπος με ἀνατροφήν καὶ ποτὲ δὲν λησμονεῖ τὴν καλὴν συμπεριφορὰν, εἴτε εἰς τὸ κατὰστρωμα εὐρίσκεται, εἴτε εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πληρώματος ὁμιλεῖ. — Κ Ὑ ρ ι ε Νιχιτιγγάλη, μοῦ λέγει, πῶς τὸ βλέπεις ἐκεῖνο τὸ κουρελάκι τὸ νέφος, ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ βορειοδυτικόν; λέγει. — Μὰ τὴν πίστιν μου, πλοίαρχε, τοῦ εἶπα ἐγὼ ἀπόκοτα, ἀπόκοτα, διότι ἐγὼ ποτὲ δὲν συστέλλομαι νὰ ἀποκριθῶ ὁσάκις μοῦ ὁμιλοῦν με εὐγένειαν. — Μὰ τὴν πίστιν μου, πλοίαρχε, τοῦ εἶπα τότε ἐγὼ, ἐκτὸς ἀν ἔχῃ ἡ ἐντιμότης σου καλῆτεραν γνώμην, — καὶ τοῦτο, ἐννοεῖς, τὸ εἶπα διὰ τὸν τύπον, διότι αὐτὸς ἐμπρὸς εἰς ἐμὲ εἶναι ἓνα παιδάριον καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ κατὰ τὴν πείραν, ἀλλὰ ἐγὼ ποτὲ δὲν ῥίπτω στάκτην εἰς τὸν ἀέρα! — μὰ τὴν πίστιν μου, πλοίαρχε, τοῦ εἶπα, ἡ γνώμην μου εἶναι νὰ μαζεύσωμεν τοὺς τρεῖς δόλωνα, (γάμπις) καὶ νὰ σφιζώμεν τὸν ἐπίδρομον. Δὲν εἴμεθα βιαστικοί, διότι ἡ Γουτναία δὲν θὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν θέσιν της. Ὅσον δὲ διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὸ πλοῖον ἀπὸ τὸ νὰ πέσῃ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τῶν ἀνέμων ἔχομεν τὸ μεγάλο ἴστιον. . .

— Καὶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ μαζεύσετε ὁμοίως ἐφώναξε φωνή τις ὁ ἦχος τῆς ὁποίας ἦν ἐπίσης βροντώδης ἀν καὶ ὀλιγώτερον τραχὺς ἢ ὁ τοῦ εὐφραδοῦς ναυκλήρου.

— 'Ω! ὦ! ποῖος εἶναι ὁ ἀμαθὴς αὐτὸς ὁ δ-ποῖος λέγει αὐτὸ; ἠρώτησεν ὁ Νιχιτιγγάλης ὑπεροπτικῶς, ὥσει ὅλη αὐτοῦ ἡ χολὴ ἐτέθη εἰς κίνησιν ἐκ τῆς παρεμβάσεως ταύτης τῆς ὁσῶ ἀπροσδοκῆτου τόσῳ καὶ αὐθάδους.

— Ἄνθρωπος ὅστις πολλάκις περιέπλευσε τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τοῦ Βὸν μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Χρηστῆς Ἐλπίδος καὶ ὅστις ἡξεύρει τι θὰ εἶπη καταγίς, ἀπεκρίθη ὁ Δικ Φίδης χειρονομῶν πρὸς τὸν μανιώδη ἀντίπαλόν του καὶ ἐπιτυχῇ ποιούμενος χρῆσιν τῶν πλατέων αὐτοῦ ὤμων ὅπως ἀνοίξῃ διόδον διὰ τοῦ πλήθους τοῦ περικυκλοῦντος τὸ περισπούδαστον ὑποκείμενον τοῦ ναυκλήρου· ναι, συναδελφε, καὶ ἄνθρωπος, δύναμαι μάλιστα νὰ προσθέσω, ὅστις, ἀμαθὴς ἢ μὴ, δὲν θὰ ἐσυμβούλευε ποτὲ τὸν πλοίαρχόν του νὰ κάθεται νὰ φυλάττῃ ὀπίσω τὰ ἱστία, ἐνῶ ἦτο φανερόν ὅτι ἤθελεν ἔχει ἀπὸ τὴν πρύμνην τὸν ἄνεμον,

Ὁ ἀποφασιστικὸς τόνος δι' οὗ ἐξεφράσθη ἡ γνώμη αὐτῇ, ἦν πάντες οἱ περσεστώτες συσκειζόμενοι εὐρον λίαν αὐθάδη, διηγείρειν ἐν τῇ αἰθούσῃ γενικὴν κατακραυγὴν. Ἐνθάρρυνθεις ὅθεν ἐκ τῆς ἀδιαφιλονεικῆτος ταύτης εὐνοίας, ὁ ἄξιος Νιχιτιγγάλης δὲν ἔμεινεν ὥς ἐκεῖ, ἡ δὲ ῥητορικὴ του ἀποστροφή δὲν ἦν ἐκ τῶν μετριωπαθεστέρων. Καὶ τότε ἐτονίσθη συμφωνία θυρυρώδης καὶ γενικῇ, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ πρόσωπα διηρέθησαν, καὶ αἱ μὲν ὀξείαι καὶ μεμψίμοιροι τῶν παραστῶτων φωναὶ ἀνέλαβον τοὺς ὑψηλοὺς τόνους, αἱ δὲ ἀμοιβαῖαι

σπύρεις καὶ αἱ λοιδορίαι καὶ αἱ ὕβρεις τῶν δύο διαμαχομένων ἐπεφύλαξαν εἰς ἑαυτὰς τὸ μέρος τοῦ βρρυτόνου.

Ἀδύνατον δὲ ὑπῆρξεν ἐπὶ τινὰ χρόνον νὰ διακρίνῃ τις εἰς ποῖον βαθμὸν εὐρίσκετο ἡ φιλονεικία, τοσοῦτον ἡ σύγχυσις· τῶν γλωσσῶν ἦτο μεγάλη· συμπτώματά τινα μάλιστα ἐφαίνοντο προμηνύοντα ὅτι ὁ Φίδης καὶ ὁ ναύκληρος ἦσαν ἀρκετὰ διατεθειμένοι νὰ λύσωσι τὴν διαφορὰν αὐτῶν κατὰ μέθεδον δραstickωτέραν καὶ μάλλον καταπειστικὴν. Καὶ τῷ ὄντι ὁ Φίδης εἶχε τεθῆ ἀπέναντι τοῦ γίγαντος ἀντιπάλου του, ἐδρενθύετο δὲ ἐπὶ ἰγνῶν αἵτινες ἐφαίνοντο ἀνεπίδεκτοι πάσης κάμψεως. Αἱ ἐνεργητικώτεραι χειρονομίαι διεδέχοντο ἀλλήλας μετὰ ταχύτητος κατὰ τοσοῦτον τρομακτικῆς, καθόσον κατεδείκνυν τὴν ἰσχὺν τεσσάρων ἀθλητικῶν βραχιόνων ροζωδῶν ὡς ρόπαλον δρύινον, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ προέχοντα ὅσα καὶ αἱ ἐξωγκωμέναι φλέβες ἐφαίνοντο ἀπειλούντα νὰ κατασυντρίψωσι πάντα ὅστις ἤθελεν ἐπιχειρήσει νὰ τοῖς ἀντισταθῇ. Ἐν τούτοις, καθόσον αἱ γενικαὶ κραυγαὶ κατὰ μικρὸν κατηνύάζοντο, ἡ φωνὴ τῶν δύο διαμαχομένων ἤρχισεν ἀκουομένη, καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἐζήτουν τι καλῆτερον παρὰ νὰ ἀναθέσωσι τὴν υπεράσπισιν αὐτῶν εἰς τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων των, εὐχαρίστως ἐγκατέλιπον τὴν ἐμπόλεμον στάσιν των καὶ ἑκάτεροι ἠτοιμάσθησαν εἰς τὴν ἐφοδὸν τῆς ἐὺ-γλωττίας.

— Εἴσαι περίφημος ναυτικός, συναδελφε, εἶπεν ὁ Νιχιτιγγάλης ἀναλαβὼν τὴν προτέραν θέσιν του, ἂν τὰ λόγια ἦσαν ἔργα, καμμία ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἔκαμνες καὶ πλοῖον νὰ ὁμιλήσῃ. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ὅστις εἶδα στόλους συγκροτούμενους ἀπὸ πλοῖα δίκροτα καὶ τρίκροτα ὅλων τῶν ἐθνῶν, — ἐγὼ ὅστις εἶδα παντὸς εἶδους στόλους ἀναχωρεῦντας καὶ τόσον ἡσυχίασταμένους, ὡς ἂν νὰ ἦσαν γλάροι· ἐνῷ εἶχαν μαζεμένους μόνον τοὺς δόλῳνας, ἐγὼ ἐλπίζω νὰ ἡξέωρῃ πῶς πρέπει τις νὰ φερθῇ εἰς τοιαύτην περίστασιν.

— Καὶ ἐγὼ, ἐπανέλαβεν ὁ Δίκ, ἐγὼ λέγω ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζεται τις τὰ ὀπίσω ἱστία. Μεταχειρίσου τὰ ἱστία τῶν προτόνων, ἂν ἀγαπᾷς, δὲν βλάπτει διόλου· ἀλλὰ ποτὲ ἕως καλὸς ναύτης δὲν θ' ἀφήσῃ τὸν ἄνεμον νὰ τοῦ πῆσῃ εἰς τὸ πλωριό, ἂν γνωρίζῃ ὀλίγον τὴν τέχνην του· ἀλλὰ ἐπειδὴ τὰ λόγια εἶναι καθὼς ὁ κεραυνὸς, ὁ ὁποῖος κάμνει τόσον κρότον ἐπάνω, δὲν καταβαίνει ὅμως κατ' εἰς τὸ κατὰστροφμα, τοῦλάχιστον καθόσον εἶδα ἕως τώρα, διὰ τοῦτο ἃς ἐκλέξωμεν ὡς δικαστὴν κανένα, ὁ ὁποῖος νὰ ἔκαμεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὁ ὁποῖος νὰ ἡξέωρει τί θὰ εἶπῃ κεραυνοῦχία.

— Ἄν ἦτον ἐδῶ ὁ ἀρχαιότερος ναύαρχος τοῦ βασιλικοῦ στόλου δὲν ἤθελεν ἀργήσει νὰ εἰπῇ ποῖος ἔχει δίκαιον καὶ ποῖος ἀδικον. Ἀκούσατε, σύντροφοι· ἂν ἦναι κανεὶς μεταξὺ σας ὁ ὁποῖος νὰ ἀνέτραψῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἃς ὁμιλήσῃ διὰ νὰ μὴ μὲνῃ χυμμένη ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ τοῦ περιστατικού.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ἐφώναζεν ὁ Φίδης, ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐκτείνας τὸν βραχίονα ἤρπασεν ἀπὸ τὸν λαίμῳ τὸν Σκιπίωνα καὶ τὸν ἔσυρε χωρὶς πολλὰς περιποιήσεις εἰς τὸ μέσον τοῦ κύκλου τοῦ σχηματισθέντος περὶ τῶν δύο ἀνταγωνιστῶν. Εἶναι ἕνας ἄσπετος ὅστις ἔκαμεν ἐν ταξείδιον περισσότερο ἀπὸ ἐμὲ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐγεννήθη ἐκεῖ. Ἐλα λοιπὸν, Ἀφρικανέ μου, εἰπὲ εἰς τοὺς κυρίους τούτους μὲ ποῖον πανίον θὰ τὸ βαστάξῃς ὅρτσα λὰ πάντα εἰς τὰ παράλια τοῦ γενεθλίου τόπου σου, ὅταν βλέπῃς τὴν καταγιδα νὰ σε καταφθάνῃ;

— Ἐμένα διόλου νὰ μὴν τὸ βαστάξῃ ὅρτσα λὰ πάντα, εἶπεν ὁ μαῦρος, ἐμένα νὰ κάμῃ τὸ πλοῖον φύγῃ γρήγορα, γρήγορα ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

— Βέβαια, βέβαια· ἀλλὰ διὰ νὰ ἦσαι ἔτοιμος εἰς περίπτωσιν θυέλλης, θὰ τὸ ἐβάστας μὲ τὸ μεγάλο πανίον, ἢ θὰ τὸ ἄφινες ὀλίγον ἔξω τῆς γραμμῆς τοῦ ἀνέμου μὲ πανίον πλωριό;

— Καὶ τὸ μικρὸν παιδί νὰ ἡξέωρῃ τοῦτο, ἀπεκρίθη μεψιμοῖως ὁ Σκιπίων, διότι ἡ ἐρωταπόκρισις αὕτη ἤρχιζε νὰ τὸν ἐνοχλῇ. Ἄν ἐσένα θέλει ξεκινήσῃ, πῶς ἡμπορεῖσε μὲ τὸ μεγάλο πανίον; Ἀποκριθεὶς εἰς αὐτό, κύριος Δίκ.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Νιχιτιγγάλης στρέψας περὶ αὐτὸν τὸ βλέμμα μετ' ἀξιοπροσεΐας, ἐρωτῶ τὰς τιμιότητάς σας, ὁμοιάζει τώρα νὰ μᾶς φέρουν ἕνα συγχαμερὸν μαῦρον νὰ εἶπῃ τὴν γνώμην του εἰς τὰ μούτρα ἐνὸς λευκοῦ·

Ἡ ἐκκλησις αὕτη εἰς τὸ υπέρτατον δικαστήριον τῆς προσβληθείσης ἀξιοπροσεΐας τῶν περιστῶτων ἔσχε τὸ ἀποτέλεσμά της· γενικὴ κατακραυγὴ διηγέρθη. Ὁ Σκιπίων, τὸν ὁποῖον οὐδὲν ἤθελε καταπίσει νὰ παραιτηθῇ τὴν γνώμην του ταύτην καὶ ὅστις θὰ τὴν υπεστήριζε, κατὰ τὸν τρόπον του, κατὰ παντὸς ὅστις ἤθελεν ἐπιχειρηθῇ νὰ τὴν ἀντικρούσῃ, ὁ Σκιπίων, λέγομεν, δὲν ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν προφανῇ ταύτην ἀπόδειξιν ὅτι ἡ παρουσία του εἰς τὴν αἵθουσαν θεωρεῖτο περιττή. Χωρὶς ἄρα νὰ εἶπῃ οὐδὲ λέξιν πρὸς υπεράσπισίν του, ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ ἐξῆλθε τοῦ καπηλείου μὲ ταπεινώσιν καὶ ὑποταγὴν ἀνθρώπου οὐ τινος πᾶσα ἡ ζωὴ διήλθεν ἐν ἐξευτελισμοῖς. Ἀλλ' ὁ Φίδης ὅστις ἐβλεπεν οὕτως ἑαυτὸν ἀποστερηθέντα ἀφροσδοκήτως τοῦ υπεράσπιστοῦ του, εἰς μάτην ἐξέσχισε τὸν λάρυγγά του προσκαλὼν αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ· δὲν κατάρθρωσε νὰ τὸν καταπίσει νὰ ἐπανέλθῃ· βλέπων λοιπὸν ὅτι δὲν ἐπετύγχανε κατέπιε τὸ ἐναπομείναν εἰς τὸ ποτήριόν του οἶνόνπνευμα, ὁμνῶν, ἐνῷ ἠτένιζε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ἀντίπαλόν του, ὅτι, κατ' αὐτὸν, ὁ μαῦρος, ἂν τὸν μετεχειρίζοντο ὅπως ἔπρεπεν, ἤθελεν ἀποδεχθῇ λευκότερος μεταξὺ τῶν δύο, καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθησε τὸν Ἀφρικανόν.

Ὁ θρίαμβος τοῦ ναυκλήρου ἐγένετο τότε ἐντελής καὶ μετ' εὐχαριστήσεως ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια πάντων.

— Κύριοι, εἶπεν ἀποτεινόμενος μετὰ μεγα-

λητέρας παρά ποτε σοβαρότητος πρὸς τὸν ἔντιμον σύλλογον τῶν ἀκρατῶν του, βλέπετε ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος πηγαίνει ἴσα ὡς τὸ πλοῖον τὸ ὅποιον ἔχει οὖριον τὸν ἄνεμον καὶ δὲν παρακυλᾷ. Αποστρέφομαι, ἀκούσατέ το καλὰ, ἀποστρέφομαι τὰ καυχήματα, καὶ δὲν ἤξεύρω ποῖος εἶναι αὐτός· ὁ σύντροφος ὁ ὅποιος μᾶς ἔφυγε· ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἤξεύρω εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆν Βοστώνην ἕως εἰς τὰς δυτικὰς Ἰνδίας δὲν θὰ εὐρεθῇ ἄνθρωπος ὅστις νὰ γνωρίζῃ καλλίτερα ἀπὸ ἐμὲ νὰ ταξειδεύῃ πλοῖον ἢ νὰ τὸ βασιτᾷ εἰς τὸ πέλαγος ἀκίνητον, φθάνει μόνον νὰ . . .

Ὁ Νιχιγγάλης δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν αὐτοῦ, ἀλλ' ἔμεινεν αἶφνης· ἄφωτος ὥσπερ εἶχε χάσει τὸν λόγον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του προσηλωθήσαν ὡς ἐν ἐκστάσει ἐπὶ τοῦ διαπεραστικοῦ βλέμματος τοῦ πρασινοφοροῦντος ξένου, ὅστις ἐλθὼν συνανειμίγη μετὰ τοῦ περικυκλοῦντος αὐτὸν πλήθους.

— Ἰσως, εἶπε τέλος, ὁ ναύκληρος λησμονήσας τὴν φράσιν ἣν εἶχεν ἀρχίσει, ἔνεκα τῆς ἀπροδοκῆτου ἐμφάνσεως ἀνθρώπου τοῦ ὁποίου τὸ ἐπ' αὐτοῦ προσηλωμένον βλέμμα ἦτο τόσῳ ἐπιτακτικόν, ἴσως ὁ κύριος ἐδῶ γνωρίζει ναυτικὴν, καὶ τότε ἡμπορεῖ νὰ μᾶς διαλύσῃ τὴν φιλονεικίαν μας.

— Ἡμεῖς εἰς τὰ πανεπιστήμια δὲν σπουδάζομεν τὴν ναυτικὴν, ἀπεκρίθη ἀδιαφόρως ὁ ξένος· ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἐξ ὅσων σὰς ἤκουσα λέγοντας, ἐγὼ θὰ ἐπιδοίμην νὰ φύγω γρήγορα, γρήγορα ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

Τοὺς λόγους δὲ τούτους ἐπρόφερε μὲ ἔμφασιν ἥτις ἦν ἱκανὴ νὰ διεγείρῃ ὑπονοίας ὅτι ὁ ξένος δὲν ἠθέλην ἴσως δι' αὐτῶν νὰ παίξῃ μὲ τὰς λέξεις, καθόσον μάλιστα ρίψας ἀμέτῳς ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ ἀντίτιμον τοῦ ποτοῦ του ἐξῆλθε καὶ ἀφῆκεν οὕτως ἐλεύθερον τὸ στάδιον εἰς τὸν Νιχιγγάλην. Οὗτος δὲ μετὰ μικρὰν παύσιν ἀνέλαβε τὴν διήγησίν του, ἀλλ' εὐκόλον ἦτο νὰ παρατηρήσῃς ὅτι, εἴτε ἐκ τοῦ κόπου, εἴτε ἐκ πάσης ἄλλης αἰτίας, ἡ γλῶσσά του δὲν εἶχε τὴν πρῶτην τῆς εὐκαμψίας, οὐδὲ ἡ φωνὴ του τὴν ἀρτι διατορίαν, καὶ ὅτι ὁ ἱστορικὸς πολλάκις περιέπιπεν εἰς ἀσυναρτησίας, προερχομένης ἐξ αἰφνιδίων καὶ συχνῶν διακοπῶν. Τελειώσας δὲ οὕτω τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν φιάλην του ἠγέρθη καὶ ἐξελθὼν διευθύνθη εἰς τὴν προκυμαίαν, ὅθεν λέμβος ἐλθοῦσα τὸν παρέλαβεν ὅπως τὸν φέρῃ εἰς τὸ σωματεμπορικὸν πλοῖον, ὅπερ καθ' ὅλον τούτο τὸ διάστημα δὲν εἶχε παύσει νὰ ᾔῃ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαίτης προσοχῆς τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος ἐντιμοτάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου Ὁμέσπου.

Ὁ δὲ ξένος ἐν τούτῳ ὁ πρασινοφορὸν εἶχεν ἀκολουθήσει τὴν μεγάλην τῆς πόλεως ὁδόν. Ὁ Φίδης ἐπορεύετο ζητῶν τὸν μαῦρον τὸν θορυβηθέντα, μεταξὺ δὲ βαδίζων ἐψιθύριζεν ὕβρεις καὶ λοιθωρίας κατὰ τοῦ δυστυχοῦς Σκιπώνος, τὸν

ὅποιον ἐφόρτωσε, κατὰ γράμμα, ἐξ ὕβρεων, διότι δῆθεν τὸν εἶχε παραιτήσει καὶ φύγει καθ' ἣν στιγμὴν δὲν τοῖς ἔμενε πλέον παρὰ νὰ νικήσῃ τὸν ἀντίπαλόν των.

Ἐκ τοῦ ἀλλοκότου χαρακτῆρος τῶν δύο τούτων παραδόξων ἀνθρώπων παρακινήσεις, ἢ ἴσως ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ιδιοτροπίας παρασυρόμενος, ὁ ξένος ἠκολούθησε τὰ βήματά των. Απομακρυνθέντες δὲ τῆς παραλίας ἀνέβησαν εἰς λόφον τινά, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁ δικηγόρος τοῦς ἔχασεν ἀπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς του, καθόσον μάλιστα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἡ ὁδὸς ἢ μᾶλλον ἡ ἀτραπὸς ἐστρέφετο. Ἐτάχυνε λοιπὸν τὸ βῆμα καὶ ἀφοῦ ἐφοβήθη ὅτι ἔχασε τὰ ἴχνη αὐτῶν, μετὰ τινος στιγμᾶς ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ τοὺς δύο φίλους ἐντὸς αἱμασιᾶς ἐκ θάμνων συμποσιάζοντας μὲ τὸ λιτὸν δεῖπνον τὸ ὅποιον, ἐντὸς μικροῦ σάκκου περιεχόμενον, ἐκράτει ὁ λευκὸς ὑπὸ μάλην, καὶ τὸ ὅποιον οὗτος διμερίζετο διὰ γενναιότητος τὰ μάλιστα τιμῶσας αὐτὸν μετὰ τοῦ συνεταίρου του, ὅστις εἶχε καθῆσει πλησίον αὐτοῦ καὶ τοῦτο ἀπεδείκνυνεν ὅτι ἡ εἰρήνη εἶχεν ἀποκαταστῇ ἐντελῶς μεταξὺ αὐτῶν, πάντοτε ὁμῶς ἐκάθητο ὀλίγον ὀπίσω ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ προνομιοῦχον χρῶμα. Ὁ δικηγόρος ὅθεν ἐπλησίασε πρὸς αὐτούς.

— Ἄν ἐβγάλλετε ἀπὸ τὸν σάκκον τὰς χεῖρας τόσον γεμάτας, φίλοι μου, τοῖς εἶπεν, ἴσως ὁ τρίτος σὰς σύντροφος κοιμηθῇ νηπτικός.

— Ποῖος ὁμιλεῖ; ἐφώνησεν ὁ Δικὺφώσας μετὰ κόπου τὴν βαρεῖάν του κεφαλὴν δι' ἐκφράσεως χονδρῶν μολοσσικοῦ σκύλου διαταραχθέντος εἰς τοιαύτην σπουδαίαν στιγμὴν.

— Θέλω μόνον νὰ σὰς ἐνθυμῶμαι ὅτι ἔχετε καὶ ἄλλον σύντροφον, ἐπανέλαβεν εἰπὼν εὐγενῶς ὁ ξένος.

— Ἄ! θέλεις κἀνὲν κομμάτιον, σύντροφε; εἶπεν ὁ Φίδης καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὸ σακκίον διὰ τῆς παραδειγματικῆς ἐλευθεριότητος ναύτου, νομίσας ὅτι ὁ ξένος πλαγίως πῶς ἐζήτηε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ συμπόσιον.

— Καλὲ, ἀκόμη δὲν μ' ἐνόησέτε· εἰς τὴν προκυμαίαν ὅτε ἦσθε εἶχετε καὶ ἄλλον σύντροφον.

— Ναι, ναι, εἶναι ἐκεῖ, ἀνηκτὰ, εἰς τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον φάρον ἐκεῖ, κύριε, ὅπου βλέπετε τὸν σωρὸν ἐκεῖνον τῶν λίθων οἱ ὅποιοι φαίνονται ἑτοιμοὶ νὰ καταπέσωσι.

Ὁ ξένος παρετήρησε πρὸς τὴν δειχθεῖσαν διεύθυνσιν καὶ εἶδε τὸν νέον ναῦτην περὶ τοῦ ὁποίου ἡρώτα ὀρθιον ὑπὸ ἀρχαῖόν τινα πύργον ὅστις ἀνεπισσῆντος πῶς κατέρρεεν ὑπὸ τοῦ χρόνου ὑποσκαπτόμενος, καὶ ὅστις ὀλίγον ἀπέχετο τοῦ μέρους ὅπου ὁ ξένος εὐρίσκετο. Ρίψας λοιπὸν δραχμὴν μικρῶν κεραμῶν εἰς τοὺς δύο ναύτας, τοῖς κλήθη, ὡς ἐκ περισσοῦ, καλὴν τὴν ὁρεξίν, καὶ ἐξῆλθε τῆς αἱμασιᾶς, μὲ σκοπὸν νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ αὐτοὺς, ὡς ἐφαίνετο, τὰ ἐρείπια.

— Ο σύντροφος ἐδῶ μεταχειρίζεται ἐλεύθερα τὰ χρήματά του, εἶπεν ὁ Δικ' ἀναστείλας πρὸς ὧραν τὴν ἐνέργειαν τῶν ὀδόντων του, ὅπως ἐκ νέου καὶ μᾶλλον ἐπακριβῶς παρατηρήσῃ τὸν ξένον. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν θὰ ἔλθουν ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐσπείρην, ἤμπορεῖς, σύντροφε, νὰ τὰ κάμῃς νὰ πάρουν τὸν ὁρόμον τοῦ κόλπου μου. Δὲν ἔχει σφικτὸ τὸ χέρι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος· αὐτοὶ οἱ νομικοὶ πέρνουν τὰ χρήματά των ἀπὸ τὸ σακκούλιον τοῦ διαβόλου, καὶ ὡς τὰ κερδαίνουν, οὕτω τὰ σκορπίζουν καὶ εὐκολα.

Ἀλλ' ἡμεῖς ἀφίνοντες τὸν μαυρὸν νὰ συλλέξῃ τὰ νομίσματα καὶ νὰ τὰ ἀποθέσῃ ὡς διετάχθη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λευκοῦ ἐταίρου του, ὅστις, ἂν καὶ δὲν ἦτο κύριός του, ἦτον ὅμως πάντοτε ἔτοιμος νὰ ἐξασκήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν, ὡς ἂν εἶχε πᾶν δίκαιον, θὰ ἀκολουθησάμεν τὸν ξένον, ὅστις διευθύνετο πρὸς τὸ ἐτοιμόρροπον οἰκοδόμημα. Δύσκολον ἦτο νὰ ἐννοήσῃ τις κατὰ τί τὰ ἐρείπια ταῦτα ἠδύναντο νὰ κινήσωσι τὴν προσοχὴν ἢ τὴν περιέργειαν ἀνθρώπου ὅστις, τοῦλάχιστον καθόσον ὁ ἴδιος δι᾽ ἑσυχυρίζετο, πολλάκις ἠδυνήθη νὰ θαυμάσῃ τὰ κατὰ πολὺ περισπουδαστώτερα τῶν ἀρχαίων χρόνων μνημεῖα πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἐνῷ ἡ προκειμένη οἰκοδομὴ δὲν ἦτον ἄλλο εἰμὴ μικρὸς τις στρογγύλος πύργος, ἰδρυμένος ἐπὶ ὑποστατῶν χονδροειδεστάτων δι' ἀψίδων συνεχομένων, καὶ κατὰ πρώτην ὄψιν δυνάμενος νὰ διεγείρῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ θεατοῦ τὴν ἰδέαν ὅτι, ἴσως κατὰ τὸν πρῶτον οἰκισμὸν τῆς χώρας ἐπείχε τόπον φρουρίου, μολοντί ἔπειτα καθίστατο προφανέστερον ὅτι ἦν οἰκοδόμημα φύσεως εἰρηνικωτέρας. Ἡμῖς περιίπου αἰῶνα μετὰ τὴν ἐποχὴν, περὶ ἧς λαλοῦμεν, τὸ μικρὸν τοῦτο μνημεῖον, τὸ ἀξιοσημείωτον μόνον διὰ τὸ σχῆμα, τὰ ἐρείπια καὶ τὸ ὕψος του, κατέστη αἰφῶς ἀντικείμενον τῶν ἐξερευνησέων καὶ παρατηρήσεων τοῦ πολυμαθοῦς ἐκείνου σώματος, τοῦ τόσοσιν ἀπληροσφύριον· — λέγομεν, τῶν ἀμερικανῶν ἀρχαιολόγων. Δὲν εἶναι δὲ παράδοξον, ὅτι ἐρείπια τοσούτω τιμώμενα, ἐγένοντο αἰτία παραγωγῆς πολλῶν σοφῶν παρατηρήσεων καὶ θερμοῦ συζητήσεων. Ἀλλ' ἐνῷ οἱ ἱπποτικοὶ ζηλωταὶ τῶν ἐγχωρίων τεχνῶν καὶ ἀρχαιοτήτων γενναιοφρόνως ἀλληλοκτονοῦντο δι' ὀξύτατων γραφίδων περὶ τὰ τεῖχη ταῦτα τὰ ἐτοιμόρροπα, οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι οἱ ὀλιγώτερον μεμυημένοι εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἀρχαιολογίας καὶ ἐπομένως μᾶλλον ἀδιαφόρως ἔχοντες πρὸς αὐτὴν, ἐθεώρουν τοὺς διαμαχομένους μετὰ τῆς αὐτῆς ἐκπλήξεως μεθ' ἧς οἱ ἀναγνώσται τοῦ Δὸν Κισώτου εἶδον τὸν ἔνδοξον ἱππότην τῆς Μάγχης ἐκδικούμενον κατὰ τῶν ἄλλων ἐκείνων ἀνεμυμύλων τῶν διὰ τοσαύτης εὐφυΐας περιγραφέντων ὑπὸ τοῦ ἀθανάτου Σαρβάντου.

Εἰς τὸ μέρος λοιπὸν τοῦτο πλησιάσας ὁ ξένος ἐμάστισε καὶ πάλιν ἐλαφρῶς τὸ ὑπόδημά του, πλὴν ἦδη ὅπως πρεσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ νέου ναύτου, ὅστις ἐφαίνετο εἰς βαθεῖς βεθυθισμένους

διαλογισμοὺς, καὶ πλησιάσας αὐτὸν ἄνευ ἄλλων προηγουμένων.

— Τὰ ἐρείπια ταῦτα δὲν θὰ ἦσαν πολὺ κακὰ, εἶπεν οἰκείως καὶ φιλελευθέρως, ἂν, φέρ' εἰπεῖν, ἐκαλύπτοντο ἀπὸ κισσῶν, καὶ ἂν ἔκειντο εἰς τὴν ἄκραν θάσους τινὸς ὑπερέχοντα τῶν δένδρων. . . Ἀλλὰ συγχώρησόν μου, ἐγὼ ἐλησμονήσα ὅτι ὑμεῖς οἱ ναυτικοὶ ὀλίγον φροντίζετε διὰ τοιαύτας λεπτολογίας. Τί σημαίνουν, δι' ὑμᾶς, δάση καὶ ἐρείπια μεγαλοπρεπῆ; Ἰδοὺ ὁ πύργος, προσέθετο δεικνύων τοὺς ὕψηλους ἰστούς τοῦ πλοίου τοῦ πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος προσωρμημένου· ἰδοὺ ὁ πύργος τὸν ὁποῖον ὑμεῖς εὐχαριστεῖσθε νὰ βλέπετε, τὰ μόνα δὲ ἐρείπια, δι' ὑμᾶς, εἶναι τὰ ναυάγια.

— Φαίνεται, κύριε, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ νέος, φαίνεται ὅτι πολὺ ἐνεθαθύνετε εἰς τὰς ὁρέξεις ἡμῶν.

— Λοιπὸν ἐξ ἐμφύτου αἰσθήματος προέρχεται τοῦτο, διότι ποτὲ, σὰς βεβαιῶ, δὲν ἔτυχε νὰ συναναστραφῶ με κανένα τῶν τῆς ἐπιστήμης σας, μοι φαίνεται δὲ ὅτι τῶρα εἶμαι εὐτυχέστερος ὡς πρὸς τοῦτο. Ἄς εἴμεθα λοιπὸν ἐλευθεριοί, φίλε μου καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν ἄνευ ψυχρότητος. Τί τάχα τόσῳ περισργὸν εὐρίσκεῖς εἰς τὸν σωρὸν τοῦτον τῶν λίθων, ὥστε νὰ στρέψῃς ἐπὶ τόσῃ ὥραν ὅλην τὴν προσοχὴν σου ἐπ' αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀφήσῃς τὸ ὥραϊον καὶ κομψὸν ἐκεῖνο πλοῖον τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἐθεώρεις με τόσῃ εὐχαρίστησιν;

— Καὶ μήπως λοιπὸν εἶναι παράδοξον, ἕνας ναύτης ἄνεργος κατὰ τὸ παρὸν, νὰ παρατηρῇ πλοῖον τὸ ὁποῖον εὐρίσκει τῆς ἀρεσκείας του, ἐν τῷ ὁποίῳ μάλιστα σκοπεύει ἴσως νὰ ζητήσῃ ὑπηρεσίαν;

— Ὁ πλοίαρχός του θὰ ἦτο βέβαια θεότρελλος ἂν ἀπέβριπτε τοιαύτην αἴτησιν. Ἀλλὰ φαίνεσθε ἀρκετὰ κάτοχος τῆς ναυτικῆς ἐπιστήμης ὥστε διακιοῦσθε νὰ ζητήσητε πόσιον ὑποπλοίαρχου.

— Πόσιον! ἐπανελάβεν ὁ νέος προσηλώσας ἐκ νέου ἀλλόκοτον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ξένου.

— Ναί, πόσιον δὲν εἶναι τοῦτο ὁ ὅρος δι' οὗ ὑμεῖς οἱ ναυτικοὶ σημαίνετε τὴν θέσιν ἢ τὸν βαθμόν; Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡμεῖς οἱ νομικοὶ δὲν γνωρίζομεν καλῶς τὸ λεξικόν σας· ἀλλὰ ὅσον διὰ τὴν λέξιν ταύτην, νομίζω ὅτι δύναμαι νὰ στοιχηματίσω ὅτι εἶναι ὀρθή. Εἴσθε τῆς γνώμης μου καὶ ὑμεῖς;

Ὁ νέος ναύτης ἐμεδίασε καὶ ὥσπερ ἡ ἰδέα αὕτη διέλυσε τὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου του πάγον, ἔκτοτε καθ' ὅλην τὴν συνδιάλεξιν οἱ τρόποι τοῦ μέγα μέρους ἀπέβλαν τῆς προτέρας τῶν σοβαρότητος καὶ συστολῆς.

— Εἶναι προφανές, κύριε, ἀπεκρίθη, ὅτι καὶ ὑμεῖς δὲν εἴσθε πάντῃ ξένος πρὸς τὴν ναυτικὴν, ὡς εἶναι ἀληθές ὅτι καὶ ἐγὼ τὴν ἐσπούδασα. Οὕτω λοιπὸν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἄς ἡμεθα γενναίωτεροι, καὶ ἄς παύσωμεν λαλοῦντες ἐν παραβο-

λαίς. Καί πρῶτον, εἰς τί νομίζετε ὅτι ἐχρησίμευσεν ὁ πύργος οὗτος πρὶν ἢ ἐρειπωθῆναι;

— Ὅπως κρίνω περὶ τούτου, ἀπεκρίθη ὁ πρασινοφορῶν ξένος, πρέπει νὰ τὸν ἐξετάσω ἐκ τοῦ πλησίον. Ἄς ἀναβῶμεν λοιπόν.

Καί ἐπὶ τούτοις ὁ δικηγόρος ἀνέβη τῷ ὄντι διὰ σαθρὰς ξυλίνης κλίμακος καὶ διαβάς διὰ καταπακτῆς ἠνεωγμένης εὐρέθη ἐπὶ σανιδώματος στηριζομένου ἐπὶ τῶν ἀψίδων. Ὁ δὲ νέος ναύτης, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδίστασε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἔπειτα ὁμως, βλέπων ὅτι ἐκεῖνος τὸν περιέμενεν ἄνω τῆς κλίμακος καὶ ὅτι ἔσπευσεν ἅμα ἀναβὰς νὰ τῷ δείξῃ βαθμίδα τινὰ σαθρὰν ὅπως τὸν προφυλάξῃ παντὸς κινδύνου, ὥρμησε καὶ αὐτὸς εἰς ἀνάβασιν διὰ τοῦ ἐλαφροῦ καὶ ἀσφαλοῦς ἐκείνου ποδὸς τοῦ οἰκείου εἰς μόνον τὸν ναύτην.

— Ἰδοὺ καὶ ὁ πύργος! ἐφώνησεν ὁ ξένος θεωρῶν τὰ γυμνὰ τεῖχη, ἅτινα ἐκ πετρῶν λίαν μικρῶν καὶ ἀνωμάλων συγκείμενα, ἐφαίνοντο ὡς μόλις συγκρατούμενα· ἰδοὺ δρυῖνον σανιδώμα ἀντὶ καταστροφῆς, ὡς ὑμεῖς λέγετε, καὶ αἰθριὸς οὐρανὸς ἀντὶ στέγης, ὡς λέγομεν ἡμεῖς εἰς τὰ πανεπιστήμια. Τώρα ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου. Ἄ!... Ἄ!... ἐλθσάμνησα πῶς μοῦ εἶπετε ὅτι ὀνομάζεσθε.

— Τὸ ὄνομα δυνατόν νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς περιστάσεις. Εἰς διαφόρους θέσεις ἔφερα διάφορα ὀνόματα. Μ' ὅλον τοῦτο, ἂν μὲ ὀνομάσετε Οὐίλντερ εὐχαρίστως θὰ σὰς ἀποκριθῶ.

— Οὐίλντερ! ἄ! αὐτὸ τὸ ὄνομα ἐλπίζω ὅτι δὲν ἀρμόζει πρὸς τὸν χαρακτῆρά σας (1). Ὑμεῖς τὰ τέκνα τοῦ ὠκεανοῦ εἰσθε μόνον ἀκοινώνητοι, ἐνίοτε δὲ φημίζεσθε καὶ ὡς ἄστατοι εἰς τὰς ὀρέξεις σας. Πόσας ὠραίας ἀφησες ἴσως στεναζούσας καὶ θρηνούσας διὰ τὴν ἀχαριστίαν σου, ἐνῶ σὺ διέσχιζες — εἶναι ἡ κυριολεξία νομίζω; τὸν ἀχανῆ ὠκεανόν.

— Ὀλίγαι καρδιαὶ στενάζουσι δι' ἐμὲ, ἀπεκρίθη σύννους ὁ Οὐίλντερ, μολοντί ἤρχιζεν εὐρίσκων τὸν διάλογον τοῦτον ὀλίγον ἐλεύθερον καὶ οἰκεῖον. Ἀλλ' ἄς ἐξακολουθήσωμεν, ἂν θέλετε, τὰς περὶ τοῦ πύργου ἐρεῦνας ἡμῶν. Εἰς τί λοιπὸν νομίζετε ὅτι ἐχρησίμευε;

— Ἄς ἰδῶμεν κατὰ πρῶτον εἰς τί σήμερον χρησίμευει, καὶ εὐκόλως ἔπειτα θὰ ἐννοήσωμεν εἰς τί ἐχρησίμευσεν ἄλλοτε. Ἦδη λοιπὸν περιλαμβάνει δύο καρδίας ἀστάτους καὶ, ἂν δὲν ἀπατώμαι, δύο κεφαλὰς κενὰς πάσης φροντίδος ἢ σκέψεως ἄλλοτε περιελάμβανε σιτοβολῶνας καὶ, δὲν ἀμφιβάλω, μικρά τινα τετράποδα ἐλαφρὰ ὡς ἡ καρδιά καὶ ἡ κεφαλὴ ἡμῶν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἦτο μύλος.

— Ἄλλοι ὁμως φρονοῦσιν ὅτι ἦτο ὀχύρωμα.

— Ἐγὼ δ' ἄ! ἐν ἀνάγκῃ ἀρκετὸν ἦτο τὸ φρούριον, ἐπανελάθεν ὁ ξένος, ρίψας βλέμμα γοργόν καὶ ἀνεγήγητον περὶ αὐτόν. Ὅσα καὶ ἂν λέγωσι προσπα-

θοῦντες νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὸ ἐρείπιον τοῦτο εὐγενεστέραν καταγωγὴν, δὲν ἦτο εἰμὴ ἀπλοῦς μύλος. Καὶ ἡ πρὸς τὸν ἄνεμον θέσις του καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὰ πάντα τὸ ἀποδεικνύουσι. Τικ, τὰκ, τικ-τὰκ, ἀκόμη, μὰ τὴν τιμὴν μου, ἀκούονται κτύποι.

Πλησιάσας δὲ ἐλαφρῶ τῷ βήματι πρὸς μικράν τινα ὀπὴν χρησιμεύουσαν ἄλλοτε ὡς παράθυρον, προέκυψεν ἀψόφως τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔμεινεν ἐπὶ τινα στιγμὴν, νεύσας πρὸς τὸν Οὐίλντερ νὰ τηρήσῃ ἄκραν σιωπὴν. Οὗτος δὲ ὑπήκουσε καὶ δὲν ἐδράδυνε νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον τῆς παραγγελίας ταύτης.

Γλυκεῖα φωνὴ γυναικὸς ἠκούσθη κατὰ πρῶτον εἰς ἀπόστασιν οὐ μεγάλην, μετ' ὀλίγον δὲ ἡ φωνὴ ἐπλησίασεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, μέχρις ὅτου ἠκούετο πλέον ὑπὸ τὰ τεῖχη αὐτὰ τοῦ πύργου. Ὁ Οὐίλντερ καὶ ὁ δικηγόρος ἐξελέξαντο ἕκαστος μέρος κατάλληλον πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν, καὶ ἐνόσω τὰ κάτω συνδιαλεγόμενα πρόσωπα ἔμειναν ὑπὸ τὰ ἐρείπια, ἀκίνητοι καὶ αὐτοὶ ἔμειναν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, θεωροῦντες αὐτὰ χωρὶς οἱ ἴδιοι νὰ φαίνωνται καὶ μάλιστα, ὀφείλομεν νὰ τὸ εἰπῶμεν πρὸς αἴσχος τῶν δύο προσώπων τῶν τόσῳ ἐπιστήμων ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἡμῶν, ἀκούοντες μετ' εὐχαριστήσεως ἴσης πρὸς τὴν προσοχὴν τῶν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ.

Λουδοβίκος Χενιέρος, γενικὸς πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶχε νυμφευθῇ Ἑλληνίδα περιώνυμον διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς, ἀδελφὴν τῆς μάμμης τοῦ Κ. Θ. ἐρ, συγγραφέως τῆς ἱστορίας τῆς Ἐπαναστάσεως· ἀπέκτισε δ' ἐξ αὐτῆς τέσσαρας υἱούς, ἐξ ὧν οἱ δύο τελευταῖοι ἦσαν ὁ Μάριος Ἰωσήφ, ὀλίγον νεώτερος, ὅστις μᾶς ἀφῆκε τὸ δράμα *Φενελὼρ* καὶ τὰς τραγωδίας *Καρόλου τοῦ Θ'* καὶ τοῦ *Τιβερίου*.

Οὗτος δὲ μόνος ἦτο γνωστὸς ἐπὶ παιδείᾳ μέχει τοῦ 1819 καθ' ἣν ἐποχὴν ἐδημοσιεύθησαν τὰ ποιήματα τοῦ Μαρίου Ἀνδρέου. Καί τοι δὲ ἀτελῆ ταῦτα ὕψωσαν ὁμως διὰ μιᾶς τὸν συγγραφέα μετὰ τῶν πρώτων ποιητῶν.

Ἐλθὼν ὁ Ἀνδρέας παιδίδθεν εἰς Γαλλίαν κατήχησεν ἐν πρώτοις εἰς Καρκασσόνην παρά τινι ἀδελφῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἀκολουθῶν εἰσῆλθῃ εἰς τὸ ἐν Παρισίοις γυμνάσιον τῆς Ναβάρρας, ἐνθα διεκρίθη ἐπὶ εὐμαθείᾳ καὶ ἐπιμελείᾳ.

Ἐικοσαετῆς τὴν ἡλικίαν διορισθεὶς ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ τάγματος τοῦ Ἀγγουμουά, σταθμεύοντος ἐν Στρασβούργῃ ἀπεστράφη μετ' ὀλίγον τὴν ἀργίαν τῆς φρουρᾶς καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους

(1) Wild ἀγγλιστὶ σημαίνει τὸν σκαῖον, τὸν ἄγριον.